

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania M.B.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Biłgoraju
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 14
maja 2025 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Lublinie
z dnia 9 stycznia 2024 r., sygn. akt III AUa 393/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Biłgoraju decyzją z dnia 16 lipca 2020 r., nr [...], stwierdził, że M.B. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 1 lutego 2018 r. do 31 stycznia 2020 r.; decyzją z dnia 25 stycznia 2021 r., nr [...], stwierdził, że M.B. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 1 lutego 2020 r.

Wyrokiem z dnia 31 stycznia 2023 r. Sąd Okręgowy w Zamościu oddalił odwołania M.B. od powyższych decyzji.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, wyrokiem z dnia 9 stycznia 2024 r., oddalił apelację odwołującego się od wyroku Sądu Okręgowego.

W sprawie ustalono, że M.B., zamieszkały pod Z. od 1 listopada 2007 r., prowadzi nieprzerwanie działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży usług dla operatora telekomunikacyjnego O. S.A. W dniu 1 lutego 2018 r. odwołujący się podpisał umowę o pracę z S. w G. w niepełnym wymiarze czasu pracy (10-20 godzin w miesiącu) na okres od 1 lutego 2018 r. do 31 stycznia 2020 r., z wynagrodzeniem 10 EURO za godzinę pracy oraz 50 EURO za zdobycie nowego klienta. Praca miała polegać na koordynowaniu oraz weryfikacji pracy pozostałych pracowników, którzy prowadzili akcje reklamowe dla pracodawcy. Odwołujący się nie zna języka niemieckiego.

Sąd Apelacyjny podzielił ustalenie Sądu Okręgowego, że w okresach objętych zaskarżonymi decyzjami odwołujący się nie wykonywał pracy na terenie Niemiec na podstawie stosunku pracy. W tym czasie prowadził na terenie Rzeczypospolitej Polskiej pozarolniczą działalność gospodarczą, która stanowiła jego obligatoryjny tytuł do ubezpieczeń społecznych. Stwierdził, że chybione jest przekonanie skarżącego, że według stanu na chwilę obecną w spornych okresach podlega on ubezpieczeniom społecznym na terenie Niemiec, co miałoby wynikać z braku prawomocnego wyłączenia go z ubezpieczeń społecznych na terenie tego państwa. Na terenie Niemiec nie toczy się żadne postępowanie sporne związane z podleganiem odwołującego się ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania tam pracy najemnej. W trakcie postępowania wyjaśniającego przed organem rentowym niemiecka instytucja ubezpieczeniowa Deutsche Rentenversicherung Bund nie potwierdziła ubezpieczenia społecznego odwołującego się na terenie Niemiec, nie kwestionowała ustaleń dotyczących określenia ustawodawstwa polskiego w zakresie podlegania odwołującego się ubezpieczeniom społecznym z związku z prowadzeniem działalności gospodarczej w Polsce. W żadnym wypadku wydanie decyzji nie nastąpiło przedwcześnie. Bezpodstawne jest żądanie wydruku ESSI, względnie informacji instytucji niemieckiej dotyczącej aktualnego statusu ubezpieczonego na terenie Niemiec.

Sąd Apelacyjny nie podzielił zarzutów apelującego, że w niniejszej sprawie doszło do naruszenia art. 11 ust. 1 oraz art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu

Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE.L.2004.166.1 ze zm.; dalej rozporządzenie nr 883/2004). Podkreślił, że w niniejszej sprawie organ rentowy nie kwestionował wykonywania przez odwołującego się pracy na terenie Niemiec, a jedynie z powodu uznania jej za marginalną pominął ją przy ustalaniu jako właściwego. Natomiast według stanowiska Sądów *meriti*, odwołujący się w ogóle nie wykonywał pracy najemnej na terytorium Niemiec. Wobec tego w niniejszej sprawie nie mają zastosowania normy zawarte w art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 883/2004.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku odwołujący się podniósł zarzut;

1. naruszenia przepisów postępowania mogącego mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c., przez pominięcie okoliczności, że odwołujący się w spornych okresach nie został prawomocnie wyłączony z ubezpieczeń społecznych na terenie Niemiec, jak również dowodów w postaci dokumentów dołączonych do apelacji, co nie pozwoliło na dokonanie wszechstronnej oceny dowodów, prawidłowe ustalenie stanu faktycznego w niniejszej sprawie i wydanie właściwego rozstrzygnięcia,

2. naruszenia prawa materialnego:

- art. 13 ust. 3 „w związku z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE.L.2004.166.1 ze zm.)”, przez jego niezastosowanie i przyjęcie tym samym, że w rozpoznawanej sprawie są podstawy „do objęcia odwołującego się ustawodawstwem polskim w spornym okresie,

- art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004, przez jego niezastosowanie, co w niniejszej sprawie skutkowało złamaniem zasady wykluczającej odprowadzanie składek i objęcie zabezpieczeniem społecznym w kilku państwach członkowskich jednocześnie,

- art. 16 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE.L.2009.284.1 ze zm.; dalej rozporządzenie nr 987/2009), przez jego niezastosowanie,

- art. 58 § 1 i 2 k.c., przez wykreowanie stanu faktycznego niezgodnego z ustawą, tj. objęcie odwołującego się ustawodawstwem w zakresie ubezpieczeń społecznych dwóch różnych państw członkowskich w tym samym okresie

- art. 6 k.c., przez jego niewłaściwe zastosowanie, a w konsekwencji brak zobowiązania organu rentowego do przedstawienia bieżącej informacji na temat statusu ubezpieczeniowego odwołującego się na terenie Niemiec w spornym okresie oraz przyjęcie, że odwołujący się, w celu wykazania faktycznego wykonywania pracy na terenie Niemiec, powinien przedstawić dowody wykraczające poza dokumentację pracowniczą, podczas gdy w przypadku organu rentowego Sąd przyjął za wystarczające zaprzeczenie faktom powołanym przez odwołującego się oraz pominął dowód „o zobowiązanie organu rentowego do przedstawienia informacji na temat statusu wnioskodawcy w spornym okresie pochodzącej z systemu ESSI”.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżący wskazał, że

1. istnieje potrzeba wykładni art. 13 ust. 3 w związku z art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 budzącego poważne wątpliwości, „które zostaną przedstawione w uzasadnieniu niniejszej skargi kasacyjnej”, a niezależnie od tego - wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów, czego przykładem są zaskarżone orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Lublinie oraz odmienne wyroki Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 28 stycznia 2015 r., III AUa 972/14, 21 kwietnia 2015 r., III AUa 106/15, 21 maja 2015 r., III AUa 223/15, 20 kwietnia 2016 r., III AUa 1197/15, czy też Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 4 kwietnia 2018 r., III AUa 542/17; z dnia 17 maja 2018 r., III AUa 495/17 i III AUa 501/17, „z dnia 7 czerwca”, III AUa 429/17 i III AUa 417/17, „w których ujawniają się różnice w zakresie oceny możliwości ustalenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych - jako właściwego - ustawodawstwa polskiego w zakresie podlegania odwołującego się obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w sytuacji, w której nie został on prawomocnie wyłączony z ubezpieczeń społecznych w kraju członkowskim, w którym wykonywał on pracę najemną w tym samym okresie”,

2. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, a mianowicie, czy w świetle brzmienia art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 dopuszczalne jest orzekanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o ustawodawstwie właściwym w

zakresie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym odwołującego się, prowadzącego na terenie Polski działalność gospodarczą, za okresy w których wykonywał on pracę najemną na terenie innego państwa członkowskiego (Niemiec) i w których nie został prawomocnie wyłączony z ubezpieczeń społecznych z tego tytułu przez organ właściwy ze względu na kraj wykonywania pracy najemnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej, jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W konsekwencji tego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym m.in. na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Ustawodawca nieprzypadkowo, konstruując wymagania skargi kasacyjnej, wyodrębnił w oddzielnych przepisach art. 398⁴ k.p.c. obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (§ 1) i obowiązek przedstawienia wniosku o

przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia (§ 2). Chodzi zatem o dwa odrębne, kreatywne elementy skargi kasacyjnej, które spełniają określone cele i podlegają ocenie Sądu Najwyższego, na różnych etapach postępowania kasacyjnego. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, bo choć dla obu tych przesłanek argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi ani tym bardziej się ich domyślać. Skarga kasacyjna jest wszak szczególnym środkiem zaskarżenia, realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecnictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, iż takie okoliczności w sprawie zachodzą (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007, z dnia 10 marca 2008 r., III UK 4/08, LEX nr 459291, z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134 i z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, LEX nr 496392).

Istotnym zagadnieniem prawnym jest problem jurydyczny, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, którego wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do

oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158 oraz wyrok Sądu Najwyższego z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51). Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Z przedstawionego przez wnoszącego skargę istotnego zagadnienia prawnego musi jednak wynikać, jaki jest konkretny problem prawny, na czym polegają istotne wątpliwości (na przykład interpretacyjne), na czym polega rozbieżność w orzecznictwie i jakich kwestii owa niejednorodność dotyczy. Sformułowane zagadnienie winno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147; z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883). Nie spełnia określonego w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymagania sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w sposób ogólny i nieprecyzyjny, a zwłaszcza ograniczenie się do samego postawienia pytania, bez odniesienia się do problemów interpretacyjnych przepisów (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538; z dnia 1 kwietnia 2015 r., III PK 140/14, LEX nr 2019559; z dnia 10 kwietnia 2019 r., II PK 54/18, LEX nr 2642418).

Wymagań tych skarżący nie spełnił, ponieważ ograniczył się do postawienia pytania, a poczynione wywody prawne dotyczą rozumienia pojęcia pracy

marginalnej (art. 14 ust. 5 rozporządzenia nr 987/2009), a nie jest to kwestia będąca przedmiotem przedstawianych wątpliwości prawnych. Skarżący nie pyta o rozumienie pojęcia „praca marginalna”, ale o to, czy Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do ustalenia ustawodawstwa polskiego jako właściwego za okresy wykonywania pracy najemnej na terenie innego państwa członkowskiego (Niemiec), gdy ubezpieczony nie został prawomocnie wyłączony z ubezpieczeń społecznych przez organ właściwy tego innego państwa członkowskiego.

Dalej idąc, założeniem postawionego pytania, jest to, że skarżący wykonywał pracę najemną na terenie Niemiec. Tymczasem według wiążącej Sąd Najwyższy podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) skarżący takiej pracy w ogóle nie wykonywał. W związku z tym należy podkreślić, że przez istotne zagadnienie prawne należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć jednocześnie charakter uniwersalny, przez co należy rozumieć, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych podobnych spraw. Jednocześnie chodzi o problem, którego wyjaśnienie byłoby konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Musi więc ono pozostawać w związku ze sprawą (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, LEX nr 1375467; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, LEX nr 1215465; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 293/11, LEX nr 1214577; z dnia 24 lutego 2005 r., III PK 6/05, LEX nr 513003). Zagadnienie prawne jest istotne, jeżeli jego rozstrzygnięcie ma znaczenie nie tylko dla ukierunkowania praktyki sądowej, ale też rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 grudnia 2020 r., III PK 12/20, LEX nr 3095788; z dnia 22 października 2020 r., II UK 385/19, LEX nr 3096724; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, LEX nr 1230170; z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307; z dnia 28 sierpnia 2020 r., II CSK 212/20, LEX nr 3057904). Inaczej rzecz ujmując, rozstrzygnięcie istotnego zagadnienia prawnego

musi mieć wpływ na wynik sprawy, rzutować na jej rozstrzygnięcie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 sierpnia 2020 r., V CSK 618/19, LEX nr 3051789). Zatem istotnym zagadnieniem prawnym jest problem, którego rozwiązanie jest konieczne do wydania w orzeczenia w postępowaniu kasacyjnym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 lipca 2019 r. II CSK 60/19, LEX nr 2745538).

Wreszcie należy podkreślić, że odpowiedź na postawione pytanie jest oczywista i zawiera się w przywołanym przez Sąd pierwszej instancji art. 16 rozporządzenia nr 987/2009. Na jego tle wyjaśniono już mechanizm ustalania ustawodawstwa właściwego i obowiązki oraz uprawnienia państw członkowskich (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2018 r., III UK 44/17, OSNP 2019 nr 1 poz. 8 i powołane tam orzeczenia). Mianowicie, jeśli procedura określona w art. 16 rozporządzenia nr 987/2009 zostanie zrealizowana, to jest ona wiążąca przy określeniu ustawodawstwa właściwego. W ramach tej procedury wyznaczona instytucja państwa członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego, uwzględniając art. 13 rozporządzenia podstawowego oraz art. 14 rozporządzenia wykonawczego. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa ma charakter tymczasowy. Instytucja ta informuje wyznaczone instytucje każdego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, o swoim tymczasowym określeniu (art. 16 ust. 2). Tymczasowe określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa, przewidziane w ust. 2, staje się ostateczne w terminie dwóch miesięcy od momentu poinformowania o nim instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich, zgodnie z ust. 2, o ile ustawodawstwo nie zostało już ostatecznie określone na podstawie ust. 4, lub przynajmniej jedna z zainteresowanych instytucji informuje instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego miejsca zamieszkania przed upływem tego dwumiesięcznego terminu o niemożności zaakceptowania określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii (art. 16 ust. 3). Tak więc istotna jest milcząca akceptacja przez organ państwa wykonywania pracy najemnej ustawodawstwa ustalonego przez instytucję państwa członkowskiego miejsca zamieszkania w ramach tej procedury, co zobowiązuje

organ państwa wykonywania pracy najemnej do podporządkowania się decyzji o ustaleniu ustawodawstwa i wyklucza objęcie ubezpieczeniem w państwie wykonywania pracy najemnej. W przypadku natomiast sporu między państwami członkowskimi zastosowanie ma art. 16 ust. 4 i decyduje wspólne porozumienie, a w okresie poprzedzającym to porozumienie (okres koncyliacji) - art. 6 rozporządzenia nr 987/2009.

Należy w tym kontekście podkreślić, że nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jak analogicznie nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 marca 2020 r., II PK 36/19, LEX nr 3034647; z dnia 12 maja 2020 r., I UK 128/19, LEX nr 3026475; z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 328/11, LEX nr 1215423; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578; z dnia 10 kwietnia 2018 r., I CSK 733/17, LEX nr 2495968; z dnia 10 kwietnia 2018 r., II PK 143/17, LEX nr 2525398; z dnia 19 kwietnia 2018 r., I CSK 709/17, LEX nr 2486162; z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 33/18, LEX nr 2508114; z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Skarżący powołuje się także na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (na którą powołuje się skarżący) występuje wtedy, gdy określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni bądź gdy jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151 i z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231). Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości

interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Należy zatem podkreślić, że o rzeczywistych rozbieżnościach w judykaturze można mówić tylko wówczas, gdy brak zgodności rozstrzygnięć dotyczy takich samych lub bardzo zbliżonych stanów faktycznych, co skarżący powinien wykazać (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 577/17, LEX nr 2497710). Przedstawiane wątpliwości i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365; z dnia 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 1652383). Konieczne jest też wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Powołanie się na omawianą przesłankę wymaga również wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, LEX nr 315351; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, LEX nr 523522; z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, LEX nr 2054493).

Tej przesłanki skarżący także nie wykazał w sposób określony wyżej i także dlatego, że, jak wskazano wyżej, procedura ustalania ustawodawstwa właściwego doczekała się bogatej i jednolitej wykładni Sądu Najwyższego.

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że w sprawie nie występują powołane przez skarżącego przesłanki przedsądu, wobec czego Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[az]

[a.ɪ]